

Sygn. akt II CSK 618/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko Syndykowi Masy Upadłości Rolniczej Spółdzielni
Produkcyjnej w K. i Gminie J.
o stwierdzenie nieważności umowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 5 marca 2013 r.

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanych po 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód T. S. we wniesionej skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 marca 2013 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania opart na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz aby skarga była oczywiście uzasadniona. Należy mieć bowiem na względzie, że oddalenie powództwa nastąpiło przede wszystkim z tej przyczyny, że powód nie wykazał interesu prawnego, o którym mowa w art. 189 k.p.c. Brak interesu prawnego jest samodzielną przesłanką uzasadniającą oddalenie powództwa o stwierdzenie nieważności umowy, wyprzedzającą badanie przesłanek nieważności czynności prawnej, będącej przedmiotem powództwa o ustalenie. Ich badanie aktualizuje się bowiem dopiero w razie stwierdzenia przez sąd, że powód posiada interes prawny w wytoczeniu powództwa o ustalenie lub nieistnienie stosunku prawnego. Skarga kasacyjna zawiera wprawdzie zarzut naruszenia art. 189 k.p.c., jednakże w zakresie tego zarzutu nie można uznać jej za oczywiście uzasadnionej. W odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 189 k.p.c. nie sformułowano w skardze kasacyjnej także istotnego zagadnienia prawnego.

Skargi kasacyjnej nie można również uznać za oczywiście uzasadnionej w zakresie pozostałych zarzutów kwestionujących stanowisko Sądu drugiej instancji, że niezależnie od tego, że powód nie posiadał interesu prawnego w wytoczeniu powództwa, brak było podstaw do uznania zaskarżonej czynności prawnej za nieważną. Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, a polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitością i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do zaskarżonego skargą kasacyjną orzeczenia, w uzasadnieniu którego Sąd drugiej instancji przedstawił własną ocenę prawną ustalonego w sprawie stanu faktycznego, której nie można zarzucić, iż jest rażąco błędna w wyżej przedstawionym znaczeniu. Należy mieć przy tym na względzie, że podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut, że przetarg został rozstrzygnięty w niepełnym składzie Komisji Przetargowej wykracza poza ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przy jednoczesnym braku zarzutów procesowych kwestionujących pominięcie dokonania tego ustalenia. Podobnie podnoszony w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argument o niewykorzystaniu przez Sąd Apelacyjny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie przełożył się na sformułowanie w skardze kasacyjnej odpowiednich zarzutów procesowych pozwalających na ocenę skutków ewentualnych uchybień procesowych z tym związanych na wynik sprawy.

Powód nie wykazał także istnienia istotnego zagadnienia prawnego sformułowanego w skardze kasacyjnej, ograniczając się, bez odwołania się w tym zakresie do stanowiska judykatury bądź piśmiennictwa, do zakwestionowania stanowiska prawnego przyjętego przez Sąd drugiej instancji, który w ustalonych

okolicznościach nie dopatrył się, aby przyjęty tryb sprzedaży nieruchomości z wolnej ręki zmierzał do obejścia przepisów prawa.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanych - Syndyka Masy Upadłości Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w K. oraz Gminy J. zawarty w odpowiedziach na skargę kasacyjną, Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.